



Molimo korisnike da prilikom uporabe podataka  
obvezno navedu izvor

GODINA II

SARAJEVO, 31.12.2015.

BROJ: 11

## STATISTIKA TRGOVINE NA MALO

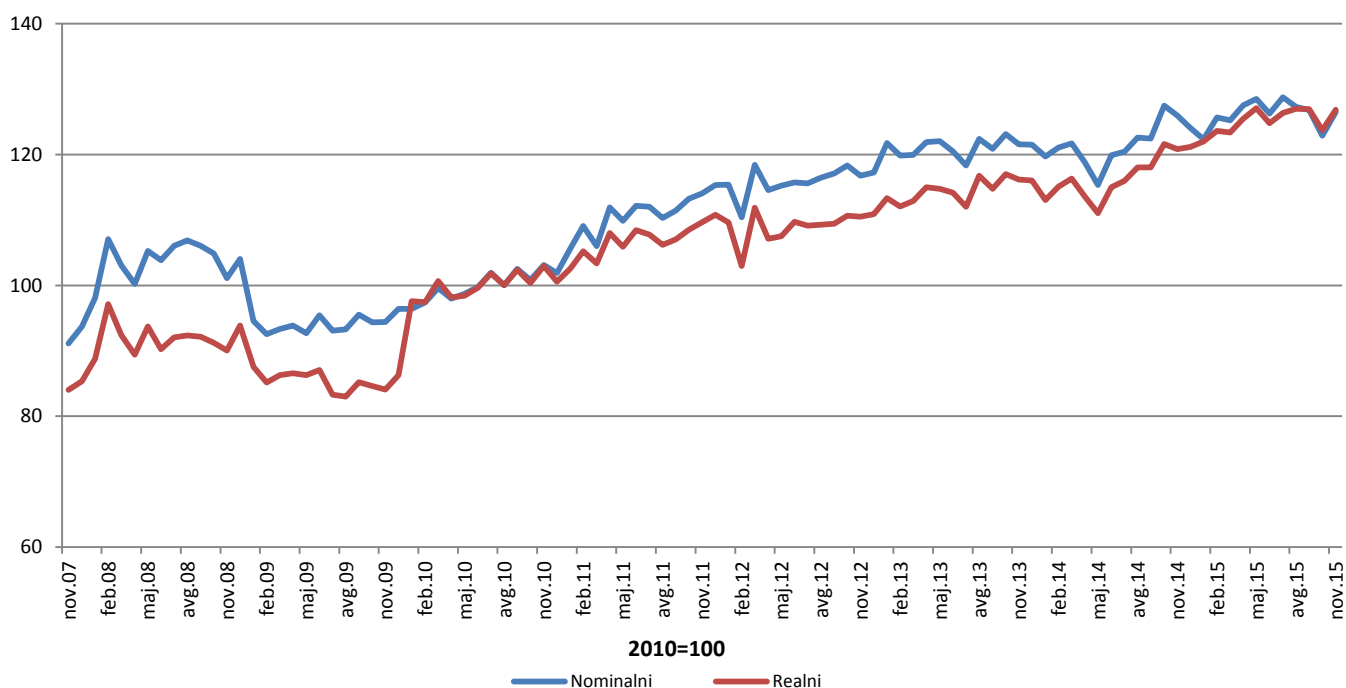
### *Indeksi prometa trgovine na malo u BiH, studeni 2015.*

Ukupan desezonirani promet trgovine na malo u BiH u studenom 2015. godine, promatran u tekućim cijenama, ostvario je rast od 2,9% u odnosu na mjesec listopad 2015. Ostvaren je rast prometa u trgovini prehrambenim proizvodima (hranom, pićem i duhanskim proizvodima) u iznosu od 1,5%, te u trgovini neprehrambenim proizvodima u iznosu od 3,3%.

Promatran u stalnim cijenama, ukupan desezonirani promet trgovine na malo u BiH u studenom 2015. godine ostvario je rast od 2,52% u odnosu na prethodni mjesec. Rast prometa ostvaren je u i trgovini prehrambenim proizvodima (hranom, pićem i duhanskim proizvodima) u iznosu od 1,7%, te u trgovini neprehrambenim proizvodima u iznosu od 0,8%.

Indeks prometa trgovine na malo u BiH u studenom 2015. godine ostvario je nominalni rast od 26,47% dok je realni indeks veći za 27,25%, u odnosu na bazu (2010.) godinu. Dati podaci su desezonirani.

**Indeksi prometa trgovine na malo, desezonirana serija BiH (2010=100)**

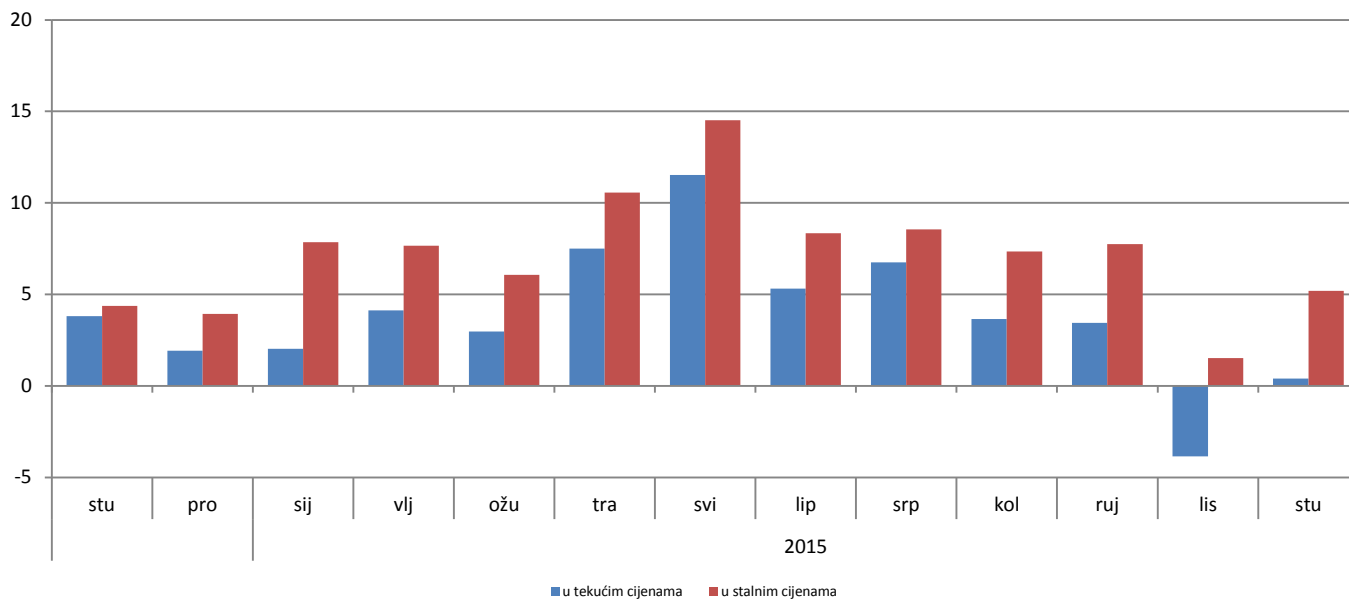


Ukupan promet trgovine na malo u BiH, promatran u tekućim cijenama, u studenom 2015. godine ostvario je rast od 0,4% u odnosu na isti mjesec prethodne godine. Promet prehrambenim proizvodima (hranom, pićem i duhanskim proizvodima) zabilježio je pad od 2,7%, dok je promet neprehrambenim proizvodima ostvario rast od 8,4% u odnosu na studeni 2014. godine.

Promatrano u stalnim cijenama, promet trgovine na malo ostvario je rast od 5,2% u odnosu na studeni 2014. godine. Promet prehrambenim proizvodima zabilježio je pad od 2,0%, dok je promet neprehrambenim proizvodima ostvario rast od 10,5% u odnosu na isti mjesec prethodne godine.

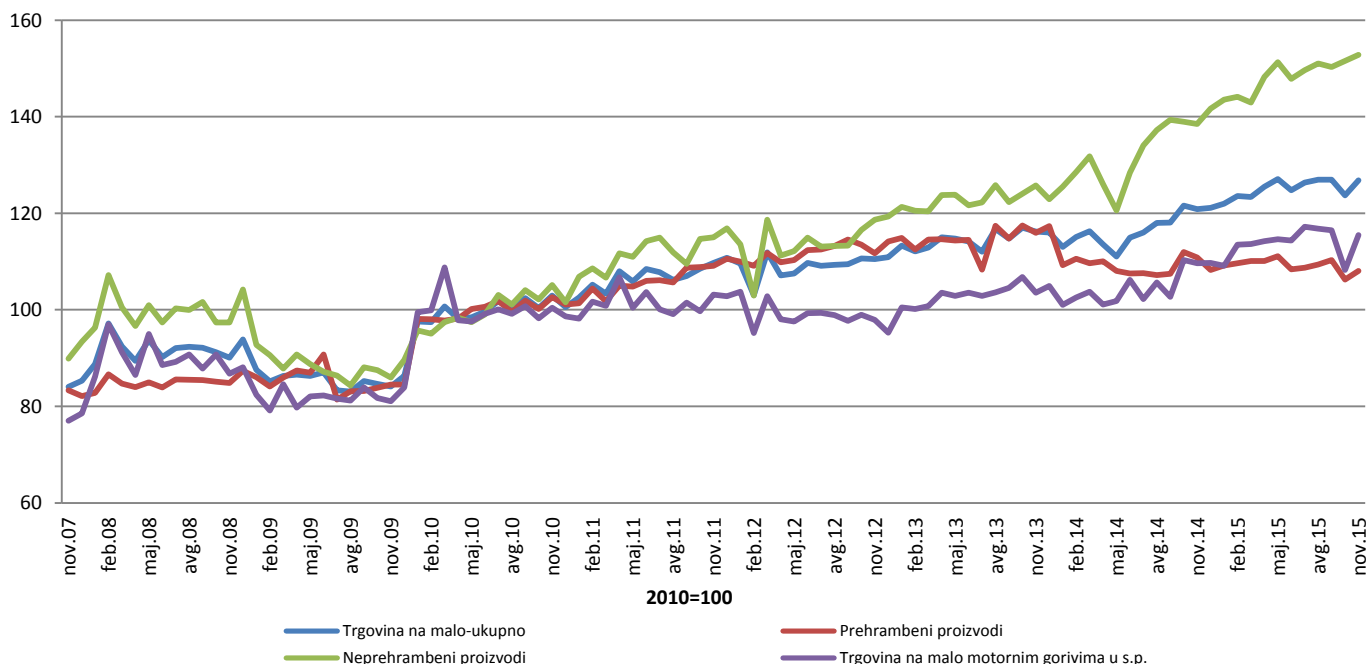
Dati podaci su kalendarski prilagođeni.

**Godišnje stope promjene trgovine na malo, kalendarski prilagođena serija BiH**



U odnosu na baznu (2010.) godinu, realni indeks prometa prehrambenim proizvodima ostvario je rast od 8,1%, dok je promet neprehrambenim proizvodima ostvario rast od 52,8%. Promet od trgovine na malo motornim gorivima ostvario je rast od 15,5%. Dati podaci su desezonirani.

**Realni indeksi prometa trgovine na malo, desezonirana serija BiH (2010=100)**



**Tablica 1: Mjesečne stope promjene izračunate iz realnih indeksa prometa trgovine na malo**

Šifra KD BiH 2010	Naziv djelatnosti - KD BiH 2010	2014		2015										
		XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI
47	<b>UKUPNO TRGOVINA NA MALO</b>	-0,6	0,3	0,7	1,3	-0,2	1,7	1,3	-1,8	1,3	0,5	0,0	-2,5	2,5
47.3	Trgovina na malo motornim gorivima u s.p.	-0,6	0,1	-0,5	4,0	0,1	0,5	0,3	-0,3	2,5	-0,4	-0,3	-7,1	6,7
47 bez 47.3	<b>Trgovina na malo, osim trgovine motornim gorivima u s.p.</b>	-0,6	0,3	1,1	0,4	-0,3	2,1	1,6	-2,4	0,8	0,8	0,0	-1,0	1,2
47.11, 47.2	<b>Trgovina na malo hranom, pićem i duhanskim proizvodima</b>	-1,0	-2,3	0,9	0,4	0,5	0,0	0,9	-2,5	0,3	0,6	0,9	-3,7	1,7
47.11	Trgovina na malo hranom, pićem i duhanskim proizvodima u n.p.	-1,0	-1,7	0,2	0,1	0,5	0,0	1,3	-1,7	0,3	0,3	1,3	-3,4	2,0
47.2	Trgovina na malo hranom, pićem i duhanskim proizvodima u s.p.	-1,4	-6,2	5,3	2,0	0,4	-0,4	-1,1	-7,2	0,6	2,4	-1,9	-5,1	-0,4
47.19, 47.4 do 47.9	<b>Trgovina na malo neprehrambenim proizvodima</b>	-0,3	2,3	1,3	0,4	-0,9	3,7	2,1	-2,3	1,2	0,9	-0,5	0,8	0,8
47.19	Ostala trgovina na malo u n.p.	1,4	1,7	-0,5	-0,2	-2,8	0,2	2,4	-1,7	1,8	0,1	1,5	-2,3	4,5
47.4	Trgovina na malo informacijsko-komunikacijskom opremom u s.p.	1,7	2,5	4,2	-8,7	18,7	-12,4	0,7	7,2	9,4	-6,1	2,8	-4,9	2,2
47.5	Trgovina na malo ostalom opremom za domaćinstvo u s.p.	-0,5	1,1	-3,3	2,9	2,9	8,4	3,1	-3,0	-2,7	-1,5	1,3	3,4	-1,1
47.6	Trgovina na malo proizvodima za kulturu i rekreaciju u s.p.	-8,5	7,6	85,2	-7,8	8,1	4,5	-3,6	-3,5	-7,8	-6,5	-9,4	2,2	-0,9
47.7	Trgovina na malo ostalom robom u s.p.	-1,5	3,6	2,4	0,6	-1,8	5,0	1,6	-2,2	3,1	3,3	-2,7	2,4	-0,8
47.9	Trgovina na malo izvan prodavnica, štandova i tržnica	1,5	-1,0	7,1	-3,4	-9,4	-5,6	5,4	-7,9	5,6	6,6	-1,2	-6,1	1,6
47.51, 47.71, 47.72	Trgovina na malo tekstilom, odjećom, obućom i proizvodima od kože u s.p.	-1,0	3,6	4,9	5,5	-4,4	8,5	5,7	-6,4	5,6	6,4	-5,5	5,6	-0,3
47.54, 47.59	Trgovina na malo namještajem, opremom za rasvjetu i električnim aparatima za domaćinstvo u s.p.	-5,4	4,8	10,6	3,8	-3,0	12,8	6,9	-19,5	6,8	-2,7	2,9	0,0	3,4
47.73, 47.74, 47.75	Apoteke, trgovina na malo medicinskim i kozmetičkim preparatima u s.p.	-1,1	1,5	0,1	-2,2	-0,4	2,1	0,4	-0,2	2,1	0,1	-0,4	0,3	-1,5
47.61, 47.62, 47.63	Trgovina na malo knjigama, novinama, muzičkim i videozapisima u s.p.	-2,9	2,9	-8,5	-5,1	-2,2	-0,4	3,5	0,0	-7,1	2,6	-0,7	2,0	-2,1
47.64, 47.65	Trgovina na malo sportskom opremom, igrama i igračkama u s.p.	-19,3	-3,2	898,5	-2,2	3,9	-7,6	2,0	-10,7	-11,5	2,8	-10,8	-8,4	-0,3

\* *desezonirani podaci*

\* *podaci za prethodni period su revidirani*

**Tablica 2: Godišnje stope promjene izračunate iz realnih indeksa prometa trgovine na malo**

Šifra KD BiH 2010	Naziv djelatnosti - KD BiH 2010	2014		2015										
		XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI
47	<b>UKUPNO TRGOVINA NA MALO</b>	4,4	3,9	7,9	7,7	6,1	10,6	14,5	8,3	8,5	7,4	7,8	1,5	5,2
47.3	Trgovina na malo motornim gorivima u s.p.	5,9	4,5	8,0	10,6	9,5	13,0	12,6	7,7	14,8	10,6	13,5	-2,0	5,4
47 bez 47.3	<b>Trgovina na malo, osim trgovine motornim gorivima u s.p.</b>	3,9	3,8	7,8	6,7	5,0	9,8	15,1	8,6	6,5	6,2	5,9	2,7	5,1
47.11, 47.2	<b>Trgovina na malo hranom, pićem i duhanskim proizvodima</b>	-3,7	-8,2	-0,6	-1,1	0,3	0,1	3,5	0,7	0,9	2,1	3,5	-5,8	-2,0
47.11	Trgovina na malo hranom, pićem i duhanskim proizvodima u n.p.	-4,5	-8,9	-0,5	-1,3	0,1	-0,2	2,7	-1,2	0,1	1,4	3,8	-4,6	-0,5
47.2	Trgovina na malo hranom, pićem i duhanskim proizvodima u s.p.	2,3	-3,2	-1,0	-0,3	1,8	1,7	9,1	14,8	6,2	6,8	1,4	-12,7	-11,7
47.19, 47.4 do 47.9	<b>Trgovina na malo neprehrambenim proizvodima</b>	10,4	15,7	15,4	13,5	8,6	17,4	24,5	14,5	10,8	9,4	7,6	8,9	10,5
47.19	Ostala trgovina na malo u n.p.	14,6	19,3	16,2	10,3	6,0	10,8	16,3	8,0	6,0	5,3	4,6	1,0	4,3
47.4	Trgovina na malo informacijsko-komunikacijskom opremom u s.p.	12,2	21,2	46,4	23,4	29,9	17,3	4,9	11,7	29,7	25,6	28,8	11,7	12,2
47.5	Trgovina na malo ostalom opremom za domaćinstvo u s.p.	13,9	16,6	12,0	21,7	9,5	18,8	36,1	21,2	12,0	5,8	6,6	10,7	12,2
47.6	Trgovina na malo proizvodima za kulturu i rekreaciju u s.p.	-34,5	-27,8	50,3	37,9	48,5	69,3	89,2	77,5	51,3	15,5	12,1	40,7	52,5
47.7	Trgovina na malo ostalom robom u s.p.	7,5	14,6	14,7	12,0	8,6	21,2	24,3	15,4	13,5	15,7	10,8	14,2	14,9
47.9	Trgovina na malo izvan prodavnica, štandova i tržnica	6,4	9,6	2,2	7,6	0,7	-2,5	2,6	-9,3	-8,5	-6,9	-9,7	-9,8	-9,7
47.51, 47.71, 47.72	Trgovina na malo tekstilom, odjećom, obućom i proizvodima od kože u s.p.	21,8	40,5	24,0	23,7	18,0	32,6	45,7	22,4	19,9	25,7	16,9	30,8	31,4
47.54, 47.59	Trgovina na malo namještajem, opremom za rasvjetu i električnim aparatima za domaćinstvo u s.p.	-11,4	2,4	28,0	39,2	25,6	42,8	69,2	28,3	35,8	17,1	-0,9	13,6	24,1
47.73, 47.74, 47.75	Apoteke, trgovina na malo medicinskim i kozmetičkim preparatima u s.p.	2,6	4,9	8,6	5,5	1,8	5,8	6,1	5,4	7,0	5,2	3,6	2,4	1,6
47.61, 47.62, 47.63	Trgovina na malo knjigama, novinama, muzičkim i videozapisima u s.p.	-10,5	-0,2	-6,9	-15,3	-17,1	-14,0	-3,9	-0,6	-14,7	-34,9	-26,7	-14,9	-14,6
47.64, 47.65	Trgovina na malo sportskom opremom, igrama i igračkama u s.p.	-76,2	-76,4	199,5	228,8	232,4	244,3	410,8	343,6	267,9	340,4	359,4	390,7	514,0

\* kalendarski prilagođeni podaci

\*podaci za prethodni period su revidirani

**Tablica 3: Mjesečna serija realnih indeksa prometa trgovine na malo, 2010=100**

Šifra KD BiH 2010	Naziv djelatnosti - KD BiH 2010	2014		2015										
		XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI
47	<b>UKUPNO TRGOVINA NA MALO</b>	120,8	121,1	122,0	123,6	123,3	125,5	127,1	124,8	126,3	127,0	126,9	123,7	126,8
47.3	Trgovina na malo motornim gorivima u s.p.	109,6	109,7	109,1	113,5	113,6	114,2	114,6	114,3	117,2	116,8	116,5	108,2	115,5
47 bez 47.3	<b>Trgovina na malo, osim trgovine motornim gorivima u s.p.</b>	125,1	125,5	126,9	127,4	127,0	129,7	131,8	128,7	129,8	130,8	130,9	129,6	131,1
47.11, 47.2	<b>Trgovina na malo hranom, pićem i duhanskim proizvodima</b>	110,8	108,3	109,2	109,6	110,1	110,1	111,1	108,4	108,7	109,4	110,3	106,3	108,1
47.11	Trgovina na malo hranom, pićem i duhanskim proizvodima u n.p.	114,0	112,1	112,3	112,5	113,0	113,0	114,5	112,5	112,8	113,2	114,6	110,7	112,9
47.2	Trgovina na malo hranom, pićem i duhanskim proizvodima u s.p.	94,2	88,4	93,0	94,9	95,3	94,9	93,8	87,0	87,5	89,7	88,0	83,5	83,2
47.19, 47.4 do 47.9	<b>Trgovina na malo neprehrambenim proizvodima</b>	138,5	141,7	143,5	144,2	142,9	148,2	151,3	147,9	149,6	151,0	150,3	151,5	152,8
47.19	Ostala trgovina na malo u n.p.	165,3	168,0	167,1	166,8	162,1	162,3	166,1	163,2	166,1	166,2	168,6	164,8	172,2
47.4	Trgovina na malo informacijsko-komunikacijskom opremom u s.p.	203,8	208,8	217,5	198,5	235,6	206,3	207,8	222,8	243,8	229,0	235,4	223,9	228,7
47.5	Trgovina na malo ostalom opremom za domaćinstvo u s.p.	111,8	113,1	109,3	112,5	115,8	125,4	129,3	125,3	121,9	120,1	121,6	125,8	124,3
47.6	Trgovina na malo proizvodima za kulturu i rekreaciju u s.p.	26,5	28,5	52,7	48,7	52,6	55,0	53,0	51,1	47,1	44,1	39,9	40,8	40,4
47.7	Trgovina na malo ostalom robom u s.p.	156,5	162,1	166,0	166,9	163,9	172,1	174,8	170,9	176,2	182,0	177,2	181,4	179,9
47.9	Trgovina na malo izvan prodavnica, štandova i tržnica	0,0	0,0	18,1	124,9	18,6	26,6	27,0	27,5	27,9	28,7	75,0	55,0	12,0
47.51, 47.71, 47.72	Trgovina na malo tekstilom, odjećom, obućom i proizvodima od kože u s.p.	125,7	124,4	133,3	128,8	116,7	110,2	116,2	107,0	113,0	120,4	118,9	111,7	113,5
47.54, 47.59	Trgovina na malo namještajem, opremom za rasvjetu i električnim aparatima za domaćinstvo u s.p.	201,7	209,0	219,2	231,3	221,1	240,0	253,7	237,6	250,9	266,9	252,4	266,4	265,7
47.73, 47.74, 47.75	Apoteke, trgovina na malo medicinskim i kozmetičkim preparatima u s.p.	72,1	75,5	83,6	86,8	84,2	94,9	101,5	81,7	87,2	84,8	87,3	87,2	90,2
47.61, 47.62, 47.63	Trgovina na malo knjigama, novinama, muzičkim i videozapisima u s.p.	151,5	153,7	153,9	150,4	149,8	153,0	153,6	153,3	156,5	156,7	156,1	156,5	154,1
47.64, 47.65	Trgovina na malo sportskom opremom, igrama i igračkama u s.p.	107,8	110,9	101,5	96,4	94,3	93,9	97,2	97,1	90,3	92,6	92,0	93,9	91,9

\* *desezonirani podaci*

\* *podaci za prethodni period su revidirani*

**Tablica 4: Realni pokazatelji prometa trgovine na malo, izvorna (neprilagođena) serija**

Šifra KD BiH 2010	Naziv djelatnosti - KD BiH 2010	Stope promjene				Indeksi prometa 2010 = 100			
		XI 2015 X 2015	XI 2015 XI 2014	XI 2015 ø2014	XI 2015 ø2010	VIII 2015	IX 2015	X 2015	XI 2015
<b>47</b>	<b>UKUPNO TRGOVINA NA MALO</b>	-8,5	5,3	3,2	20,6	147,9	130,6	131,8	120,6
47.3	Trgovina na malo motornim gorivima u s.p.	-6,7	4,6	7,3	12,6	143,2	121,6	120,6	112,6
<b>47 bez 47.3</b>	<b>Trgovina na malo, osim trgovine motornim gorivima u s.p.</b>	-9,1	5,6	1,9	23,6	149,7	133,9	136,0	123,6
<b>47.11, 47.2</b>	<b>Trgovina na malo hranom, pićem i duhanskim proizvodima</b>	-5,8	-1,8	-6,5	2,0	127,4	110,7	108,3	102,0
47.11	Trgovina na malo hranom, pićem i duhanskim proizvodima u n.p.	-5,2	-0,2	-5,5	6,9	131,5	115,0	112,8	106,9
47.2	Trgovina na malo hranom, pićem i duhanskim proizvodima u s.p.	-9,8	-11,7	-13,3	-23,3	106,5	88,7	85,0	76,7
<b>47.19, 47.4 do 47.9</b>	<b>Trgovina na malo neprehrambenim proizvodima</b>	-11,2	11,1	8,5	43,9	170,7	155,8	162,1	143,9
47.19	Ostala trgovina na malo u n.p.	-5,7	4,3	4,0	61,0	197,0	170,4	170,7	161,0
47.4	Trgovina na malo informacijsko-komunikacijskom opremom u s.p.	-5,7	14,8	26,4	132,5	214,0	240,6	246,5	232,5
47.5	Trgovina na malo ostalom opremom za domaćinstvo u s.p.	-18,4	14,7	8,2	14,6	150,5	136,6	140,4	114,6
47.6	Trgovina na malo proizvodima za kulturu i rekreaciju u s.p.	-12,0	53,2	18,5	-61,3	61,7	55,6	43,9	38,7
47.7	Trgovina na malo ostalom robom u s.p.	-11,8	14,9	12,1	70,5	186,9	177,0	193,3	170,5
47.9	Trgovina na malo izvan prodavnica, štandova i tržnica	0,2	-9,7	-2,3	18,9	105,1	111,3	118,7	118,9
47.51, 47.71, 47.72	Trgovina na malo tekstilom, odjećom, obućom i proizvodima od kože u s.p.	-13,7	31,4	36,8	168,2	287,2	270,3	310,9	268,2
47.54, 47.59	Trgovina na malo namještajem, opremom za rasvjetu i električnim aparatima za domaćinstvo u s.p.	-11,2	25,2	17,2	-17,8	104,7	93,7	92,6	82,2
47.73, 47.74, 47.75	Apoteke, trgovina na malo medicinskim i kozmetičkim preparatima u s.p.	-6,6	3,1	0,6	47,9	156,9	150,2	158,3	147,9
47.61, 47.62, 47.63	Trgovina na malo knjigama, novinama, muzičkim i videozapisima u s.p.	-13,9	-11,7	-26,5	-16,9	128,8	136,7	96,5	83,1
47.64, 47.65	Trgovina na malo sportskom opremom, igrama i igračkama u s.p.	-10,0	509,2	215,2	-75,0	41,1	30,7	27,8	25,0

\*podaci za prethodni period su revidirani

**Tablica 5: Nominalni pokazatelji prometa trgovine na malo, izvorna (neprilagođena) serija**

Šifra KD BiH 2010	Naziv djelatnosti - KD BiH 2010	Stope promjene				Indeksi prometa 2010 = 100			
		XI 2015 X 2015	XI 2015 XI 2014	XI 2015 ø2014	XI 2015 ø2010	VIII 2015	IX 2015	X 2015	XI 2015
<b>47</b>	<b>UKUPNO TRGOVINA NA MALO</b>	-8,6	0,2	-1,6	19,7	148,8	130,4	131,0	119,7
47.3	Trgovina na malo motornim gorivima u s.p.	-7,5	-7,4	-4,9	13,9	151,2	125,1	123,1	113,9
<b>47 bez 47.3</b>	<b>Trgovina na malo, osim trgovine motornim gorivima u s.p.</b>	-9,0	3,2	-0,3	21,8	147,9	132,4	133,9	121,8
<b>47.11, 47.2</b>	<b>Trgovina na malo hranom, pićem i duhanskim proizvodima</b>	-6,0	-2,6	-7,0	8,3	135,8	118,0	115,2	108,3
47.11	Trgovina na malo hranom, pićem i duhanskim proizvodima u n.p.	-5,3	-1,4	-6,5	10,5	135,9	119,0	116,7	110,5
47.2	Trgovina na malo hranom, pićem i duhanskim proizvodima u s.p.	-9,9	-9,2	-9,5	-2,9	135,3	112,7	107,7	97,1
<b>47.19, 47.4 do 47.9</b>	<b>Trgovina na malo neprehrambenim proizvodima</b>	-11,2	8,1	5,3	34,5	159,2	145,9	151,5	134,5
47.19	Ostala trgovina na malo u n.p.	-5,6	2,3	1,9	54,9	188,1	163,4	164,2	154,9
47.4	Trgovina na malo informacijsko-komunikacijskom opremom u s.p.	-6,5	12,6	22,9	103,9	189,8	213,1	218,0	203,9
47.5	Trgovina na malo ostalom opremom za domaćinstvo u s.p.	-18,4	14,7	8,2	17,3	153,4	139,7	143,7	117,3
47.6	Trgovina na malo proizvodima za kulturu i rekreaciju u s.p.	-12,4	38,8	9,5	-61,2	61,1	56,9	44,3	38,8
47.7	Trgovina na malo ostalom robom u s.p.	-11,5	10,0	6,9	47,1	159,5	152,3	166,3	147,1
47.9	Trgovina na malo izvan prodavnica, štandova i tržnica	0,0	-15,7	-9,3	19,3	106,4	112,3	119,3	119,3
47.51, 47.71, 47.72	Trgovina na malo tekstilom, odjećom, obućom i proizvodima od kože u s.p.	-13,5	22,0	28,1	90,3	194,5	187,4	220,1	190,3
47.54, 47.59	Trgovina na malo namještajem, opremom za rasvjetu i električnim aparatima za domaćinstvo u s.p.	-11,2	24,3	16,4	-18,5	103,6	92,8	91,8	81,5
47.73, 47.74, 47.75	Apoteke, trgovina na malo medicinskim i kozmetičkim preparatima u s.p.	-6,7	4,1	1,8	44,0	152,7	146,2	154,3	144,0
47.61, 47.62, 47.63	Trgovina na malo knjigama, novinama, muzičkim i videozapisima u s.p.	-13,9	-9,5	-24,1	-3,3	149,8	159,1	112,3	96,7
47.64, 47.65	Trgovina na malo sportskom opremom, igrama i igračkama u s.p.	-10,1	467,9	192,2	-79,0	33,8	25,5	23,4	21,0

\*podaci za prethodni period su revidirani

**Privitak: Izvod iz Klasifikacije djelatnosti KD BiH 2010.**

Šifra KD BiH 2010	Naziv djelatnosti - KD BiH 2010
47	<b>Trgovina na malo osim trgovine motornim vozilima i motociklima</b>
47.11	Trgovina na malo hranom, pićem i duhanskim proizvodima u n.p.
47.19	Ostala trgovina na malo u n.p.
47.2	Trgovina na malo hranom, pićem i duhanskim proizvodima u s.p.
47.3	Trgovina na malo motornim gorivima u s.p.
47.4	Trgovina na informacijsko-komunikacijskom opremom u s.p.
47.42	Trgovina na malo telekomunikacijskom opremom u s.p.
47.43	Trgovina na malo audio i videoopremom u s.p.
47.5	Trgovina na malo ostalom opremom za kućanstvo u s.p.
47.51	Trgovina na malo tekstilom u s.p.
47.52	Trgovina na malo metalnom robom, bojama i staklom u s.p.
47.53	Trgovina na malo tepisima i prostiračima za pod, zidnim i podnim oblogama u s.p.
47.54	Trgovina na malo električnim aparatima za kućanstvo u s.p.
47.59	Trgovina na malo namještajem, opremom za rasvjetu i ostalim proizvodima za kućanstvo u s.p.
47.6	Trgovina na malo proizvodima za kulturu i rekreaciju u s.p.
47.61	Trgovina na malo knjigama u s.p.
47.62	Trgovina na malo novinama, papirnom robom i pisaćim priborom u s.p.
47.63	Trgovina na malo glazbenim i videozapisima u s.p.
47.64	Trgovina na malo sportskom opremom u s.p.
47.65	Trgovina na malo igrama i igračkama u s.p.
47.7	Trgovina na malo ostalom robom u s.p.
47.71	Trgovina na malo odjećom u s.p.
47.72	Trgovina na malo obućom i proizvodima od kože u s.p.
47.73	Ljekarne
47.74	Trgovina na malo medicinskim preparatima i ortopedskim pomagalicama u s.p.
47.75	Trgovina na malo kozmetičkim i toaletnim proizvodima u s.p.
47.76	Trgovina na malo cvijećem, sadnicama, sjemenjem, gnojivom, kućnim ljubimcima i hranom za kućne ljubimce u s.p.
47.77	Trgovina na malo satovima i nakitom u s.p.
47.78	Trgovina na malo novom robom u s.p.
47.79	Trgovina na malo rabljenom robom u s.p.
47.8	Trgovina na malo na štandovima i tržnicama
47.81	Trgovina na malo hranom, pićem i duhanskim proizvodima na štandovima i tržnicama
47.9	Trgovina na malo izvan prodavnica, štandova i tržnica



## METODOLOŠKA OBJAŠNJENJA

### Cilj istraživanja

Svrha mjesečnog istraživanja trgovine na malo je dobijanje blagovremenih informacija o promjeni razine ostvarenog prometa (nominalne i realne vrijednosti) i drugim relevantnim pokazateljima iz oblasti trgovine na malo u BiH. Indeks prometa trgovine na malo jedan je od ključnih pokazatelja ekonomske aktivnosti zemlje koji pomaže organima državne uprave i poduzećima iz privatnog sektora u procesu donošenja odluka. Primjenjuje se i za procjenu rezultata maloprodajnog sektora, potrošnje stanovništva, kao i pri izračunu nacionalnih računa. Metodologija istraživanja je u potpunosti harmonizirana sa onom koja je propisana Uredbom Vijeća (EZ) br. 1165/98 o kratkoročnim poslovnim statistikama iz 1998. i njenim izmjenama i dopunama (u daljem tekstu EU-STS regulativa) kao i preporukama Eurostata iz ove statističke oblasti.

### Obuhvat

Istraživanjem su obuhvaćeni poslovni subjekti/pravna lica koji su prema glavnoj djelatnosti registrovani da obavljaju djelatnost trgovine na malo, osim trgovine motornim vozilima i motociklima (oblast 47 - KD BiH 2010), te u manjoj mjeri poslovni subjekti koji su prema glavnoj djelatnosti razvrstani u druge djelatnosti, ali obavljaju i djelatnost trgovine na malo. Za potrebe istraživanja korištena je Klasifikacija djelatnosti Bosne i Hercegovine- KD BiH 2010 koja je u potpunosti usklađena sa Evropskom klasifikacijom ekonomskih djelatnosti NACE Rev.2. Cjelokupno područje Bosne i Hercegovine je obuhvaćeno istraživanjem. Istraživanjem nisu obuhvaćeni preduzetnici.

### Uzorak

Za provođenje istraživanja trgovine na malo u BiH koristi se kombinirani metod punog obuhvata i stratifikovanog slučajnog uzorka. Uzorak je podijeljen na stratume prema entitetu kojem poslovni subjekt pripada, klasi finansijskog podatka (finansijsko izvješće za prethodnu godinu) i djelatnosti poslovnog subjekta (oblast 47-KD BiH 2010). Kao pomoćna stratifikaciona varijabla koristi se broj zaposlenih. Izabrani uzorak trgovine na malo za 2015. godinu reprezentativan je na razini Bosne i Hercegovine, kao i na razinama Federacije BiH, Republike Srpske i Brčko Distrikta BiH.

### Prikupljanje i obrada podataka

U provođenju istraživanja učestvuju sve tri statističke institucije u BiH. Osnovna varijabla promatranja je mjesečni promet poslovnog subjekta bez PDV-a, koji je u skladu sa EU-STS regulativom iskazan posebno. Podaci prikupljeni od jedinica izvješća, putem obrasca M KPS TRG 01, predstavljaju temelj za procjenu podataka za ukupnu populaciju. Agregiranje prometa na više nivoe (grana, oblast, specijalni agregati) djelatnosti se vrši prije kompilacije indeksa.

### Kompilacija indeksa

Indeksi prometa trgovine na malo računaju se u odnosu na baznu (2010.) godinu, koja se prema regulativi revidira svakih pet godina i iskazuju se u realnim i nominalnim vrijednostima. Nominalni indeks prometa izražen je u tekućim cijenama (nije otklonjen utjecaj promjene cijena). Korisnicima statističkih podataka je veoma važno da prate dinamiku kretanja pojave tijekom vremena i u te svrhe koristimo realni indeks prometa. Realni indeks je izražen u stalnim cijenama i dobije se je deflacioniranjem nominalnih vrijednosti prometa prilagođenim Indeksom potrošačkih cijena.

### Sezonsko i kalendarsko prilagođavanje indeksa

Statističke institucije u BiH uvažavajući način diseminacije podataka u EU, indekse objavljuje u sljedećim oblicima:

- izvorni (neprilagođeni) indeksi,
- sezonski prilagođeni indeksi- desezonirani indeksi i
- kalendarski prilagođeni indeksi

Obzirom da desezonirani i kalendarski prilagođeni indeksi imaju mnogo veći značaj i reprezentativniji su korisnicima statističkih podataka detaljno su prikazani u tabelarnom obliku.

Desezoniranje podrazumijeva da su su podaci prilagođeni za utjecaj sezone i kalendarske dane. Mjesečni indeksi i stope promjene se prema preporukama Eurostata prezentiraju i tumače u desezoniranom obliku. Kalendarsko podešavanje podrazumijeva da su podaci prilagođeni za utjecaj kalendarskih i radnih dana. Podaci koji se porede sa podacima istog razdoblja prethodne godine se prezentiraju i tumače u kalendarski prilagođenoj formi indeksa ili stopa rasta. U slučaju da navedeni kalendarski efekti značajno utječu na promatranu vremensku seriju, potrebno je iste otkloniti.

Kalendarsko i sezonsko prilagođavanje vrši se u Demetra aplikaciji (verzija 2.2) metodom TRAMO-SEATS na izvornim mjesečnim serijama podataka i sukladno smjernicama Eurostata. Zbog svojstva primijenjene metode prilagođavanja, dodavanjem novih mjesečnih opservacija mogu nastati određene promjene na ranijoj seriji već objavljenih sezonski i kalendarski prilagođenih indeksa.

### **Diseminacija podataka**

Rezultati istraživanja izražavaju se u obliku indeksa i stopa promjene te se od siječnja 2014. godine u redovitoj mjesečnoj periodici publikuju u formi priopćenja za javnost na web stranici Agencije za statistiku BiH ([www.bhas.ba](http://www.bhas.ba)). Prezentacija i interpretacija indeksa potpuno je usklađena s onima koje su propisane EU-STS regulativom što omogućava domaćim i međunarodnim korisnicima neposredno poređenje indeksa prometa trgovine na malo BiH sa indeksima drugih zemalja.

### **Revizija podataka**

Redovita priopćenja trgovine na malo se objavljuju u mjesečnoj dinamici i sadrže preliminarne podatke. Revizija podataka podrazumijeva da se podaci za prethodni mjesec (t-1) revidiraju sukladno novim informacijama, te je moguće da se podaci objavljeni nakon revizije razlikuju od ranije objavljenih, preliminarne podataka. U priopćenjima je jasno naznačeno o kojim se podacima radi, tako da korisnici statističkih podataka mogu pravilno da ih tumače. O izmjenama podataka i razlozima korisnici će biti obavješteni na prikladan i transparentan način, u redovitim mjesečnim priopćenjima i drugim publikacijama za javnost kao i na web stranici Agencije za statistiku BiH.

### **Definicije**

**Promet** je ukupan fakturirani iznos koji poslovni subjekt obračuna za prodane robe ili pružene usluge u trgovini na malo tijekom referentnog razdoblja trećim licima i odgovara njihovoj tržišnoj vrijednosti. Uključuje i troškove povezane sa prodajom kao što su transport, pakiranje, itd. prenijete na kupca, čak i ako su ti iznosi posebno iskazani na fakturama. Porez na dodanu vrijednost (PDV) isključen je iz prometa.

**Promet od djelatnosti trgovine na malo** obuhvata vrijednost svih roba prodatih stanovništvu za osobnu uporabu ili uporabu u kućanstvu u promatranom razdoblju

- Promet prehrambenim proizvodima obuhvata promet koji su ostvarili poslovni subjekti registrirani u djelatnostima 47.11 i 47.2. (pretežno hrana, piće i duhanski proizvodi).

- Promet neprehrambenim proizvodima obuhvata trgovinu na malo raznovrsnom robom koji su ostvarili poslovni subjekti registrirani u djelatnostima 47.19, 47.4-47.9.

**Promet od ostalih djelatnosti** obuhvata vrijednost svih ostalih prodatih proizvoda i usluga na tržištu (trgovina na veliko, posredovanje u trgovini na veliko, ugostiteljstvo, transport i ostale djelatnosti).

### **Kratice**

EU- Evropska Unija

Eurostat- Statistički ured Europske Unije

FZS FBiH- Federalni zavod za statistiku Federacije BiH

KD BiH 2010- Klasifikacija djelatnosti Bosne i Hercegovine 2010

NACE Rev.2- Statistička klasifikacija ekonomskih djelatnosti u EU

RZS RS- Republički zavod za statistiku Republike Srpske

SPR- Statistički poslovni registar

s.p.- specijalizirane prodavnice

n.p.- nespecijalizirane prodavnice

- nema pojave

---

Izdaje i tiska Agencija za statistiku Bosne i Hercegovine, 71000 Sarajevo, Zelenih beretki 26

Telefon: +387 (33) 911 911 · Telefaks: +387 (33) 220 622

Elektronička pošta: [bhas@bhas.ba](mailto:bhas@bhas.ba) · Internetska stranica: <http://www.bhas.ba>

Odgovara ravnatelj: Velimir Jukić

Priopćenje priredili: Alen Bajramović, Lejla Krehić, Lejla Borovina

Podaci iz ovog priopćenja objavljuju se i na internetu

---